

Utrechtseweg 310
6812 AR Arnhem
Postbus 1156
6801 BD Arnhem
Telefoon 026-356 95 00
Fax 026-442 83 20
secretariaat@netbeheernederland.nl
www.netbeheernederland.nl

Raad van Bestuur van de NMa
de heer mr. C.A. Fonteijn
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Ons kenmerk BR-12-705
Behandeld door Johan Janssen
Telefoon 026 – 356 9473
E-mail jjanssen@netbeheernederland.nl
Datum 1 oktober 2012

Onderwerp Codewijzigingsvoorstel m.b.t. update van verwijzing naar normen in ATvGR

Geachte heer Fonteijn ,

Hierbij ontvangt u namens de gezamenlijke netbeheerders een voorstel tot wijziging van de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 12b, eerste lid, van de Gaswet. Het voorstel bevat uitsluitend wijzigingen in de Aansluit- en Transportvoorwaarden Gas – RNB (ATvGR) met betrekking tot de update van verwijzingen naar normen.

Aanleiding tot dit codewijzigingsvoorstel

De aanleiding tot dit voorstel is de signalering dat er van de norm NEN 1059, waarnaar op enkele plaatsen in de ATvGR wordt verwezen, inmiddels een nieuwere – verbeterde – versie gepubliceerd is. Vervolgens zijn ook alle andere verwijzingen naar normen in de ATvGR nagelopen op mogelijke noodzakelijke updates.

Toelichting op het codewijzigingsvoorstel

De codewijzigingen zelf bestaan uitsluitend uit updates van verwijzingen naar normen. Er is dus geen sprake van aanwijzing en dus van toepassingverklaring van nieuwe normen. Het gaat om normen die bij de eerste vaststelling van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas – RNB in november 2011 al van toepassing zijn verklaard. Van deze normen is sindsdien een nieuwe versie verschenen. De praktijk is dat de installatiebranche, die de feitelijke toepassers zijn van deze normen, de nieuwe versies doorgaans spontaan gaat toepassen. Men wil immers werken conform de actuele stand der techniek. Om die reden is het goed om de aanwijzing van de desbetreffende normen in de codes ook te actualiseren.

Een deel van de normen waarnaar verwezen wordt is installatietechnisch van aard. Bij installaties is het gebruikelijk dat de installatie moet voldoen aan de versie van de norm die van kracht is op het moment dat de installatie wordt gebouwd. Om te voorkomen dat in de codes moet worden verwezen naar alle versies van normen die er in het verleden geweest zijn, is er voor gekozen om in de codes te verwijzen naar de ten tijde van het besluit meest recente versie van de norm. In theorie zou dat betekenen dat bij elke update van de verwijzing naar een norm, installaties aangepast zouden moeten worden aan de nieuwe versie van de norm. Dat is uiteraard niet de bedoeling. Aanpassingen zijn alleen nodig als sprake is van onveilige situaties of ongewenste negatieve invloed op de systeemintegriteit. Voor dit doel kennen de meeste codes een overgangsbepaling. In het geval van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas – RNB is dat artikel 5.2.1. Dat artikel regelt dat er na inwerkingtreding van nieuwe (of gewijzigde) voorwaarden in de codes alleen sprake hoeft te zijn van aanpassing van bestaande installaties of aansluitingen als met de bestaande situatie de netbeheerder zijn wettelijke taken niet zou kunnen uitvoeren. Daarvan is bij de nu voorgestelde updates van de normen geen sprake. Derhalve hoeven bestaande situaties niet aangepast te worden aan de nieuwe versies van de normen.

De verschillen tussen de bestaande en de nieuwe versies van de normen is hieronder samengevat. Hieronder wordt per normupdate een beknopte toelichting gegeven van die update.

NEN 1059

De NEN 1059:2010 vervangt de onderstaande norm en richtlijnen:

NEN 1059:2003 inclusief NEN 1059/A1. Voor de categorieën gasdrukregelstations A4, A5 en A6 wordt nu verwezen naar NEN 7244-10. Belangrijke toevoegingen zijn: het onderwerp opneembereiding (hoofdstuk 13); een beheersplan voor afwijkende bestaande installaties (11.3); eisen voor een aanwezige gashoeveelheidsmeetinstallatie (hoofdstuk 12) en zonering van opstellingsruimten (bijlage E).

In verband met het van kracht worden van de Richtlijn ATEX 137 (1999/92/EG) per 1 juli 2003 is het noodzakelijk dat ook arbeidsplaatsen die vóór die datum al bestonden, per 1 juli 2006 voldoen aan de bepalingen van het wijzigingsbesluit Arbobesluit. In dit verband zijn ook de gasdrukregel- en meetstations als arbeidsplaats aan te merken. In verband met het voorgaande bevat deze norm (uitgave 2010) de generieke invulling van de in ATEX 137 vereiste beoordeling van de explosierisico's en de daaruit voortvloeiende indeling in gevarenczones. Voor de installaties waarop deze norm betrekking heeft, is daarom het toepassen van NPR 7910 en NEN-EN-IEC 60079-10 niet nodig.

NEN-EN 1594

Dit betreft een reguliere update aan stand der techniek.

NEN 3650

De norm is aangepast aan de state of the art, waarbij naast de aanpassing aan de technologische ontwikkeling tevens de relatie met wet- en regelgeving en de consistentie van het gehele normstelsel (ISO-CEN-NEN) in beschouwing zijn genomen.

Op tal van onderwerpen is de norm herzien. Zo hebben aanpassingen plaatsgevonden betrekking hebbende op de volgende onderwerpen:

Berekeningsmethoden sleufloze technieken, lasspecificaties waaronder specificaties voor veldlassen, lastechnieken, ontgronding bij breuk, voorschriften voor levering revisiegegevens, aanpassing aan naamgeving waterschappen, T-stukken, Afsluiters, verkeerslasten,, vermoeiingen stalen leidingen, rekgrens staalsoorten, toetsing persoonsgebonden en groepsrisico, kwantitatieve risicoanalyse, wanddikte en faalkans, gezamenlijke ligging en onderlinge beïnvloeding van leidingen, besluit externe veiligheid buisleidingen, werkingssfeer PED en warenwet t.o.v. de NEN 3650. Toelichting ATEX en machinerichtlijn.

NEN 7244-7:

Alleen 2 gewijzigde tabellen voor sterktebeproeving

NEN 7244-9:

Dit betreft een nieuw deel in de reeks NEN 7244. Het betreft nationale implementatie van de overeenkomstige Europese norm voor gasmeldingen en gaslekzoeken en vervangt relevante KVGn-richtlijn.

NEN 7244-10:

Dit betreft een nieuw deel in de reeks NEN 7244. Deze norm vormt de nationale aanvulling op NEN-EN 12279 en NEN-EN 12186 voor installaties met een maximale inlaatzijdige werkdruk (MOPu) van 100 mbar en een maximale ontwerpcapaciteit (Qn) van 650 normaalkuub per uur.

Inhoud van het codewijzigingsvoorstel

De codeteksten met de voorgestelde wijzigingen zijn opgenomen in bijlage 1 bij deze brief. Toe te voegen tekst is gekleurd en onderstreept. Te verwijderen tekst is gekleurd en doorgehaald. De verschillende gebruikte kleuren hebben daarbij de volgende betekenis:

- zwarte tekst is vigerende codetekst;
- wijzigingen uit het onderhavige voorstel BR-12-705 zijn blauw gemarkeerd.

Gevolgte procedure

Het voorstel is vastgesteld als voorstel van de gezamenlijke netbeheerders zoals bedoeld in artikel 12c van de Gaswet in een vergadering van de Taakgroep Marktfacilitering en Regulering van de vereniging Netbeheer Nederland op 16 mei 2012.

Het overleg met de representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt zoals bedoeld in artikel 12d van de Gaswet heeft plaatsgevonden in een vergadering van het GEN op 14 juni en 4 september 2012. Het relevante deel van het verslag van de GEN-vergaderingen treft u aan als bijlage 2 bij deze brief.

De commentaren uit de GEN-vergadering van 14 juni hebben geleid tot een uitbreiding van de toelichting zoals hierboven is opgenomen met de eerste twee alinea's. In en naar aanleiding van de GEN-

vergadering van 4 september zijn geen commentaren ontvangen. Daarom is bij dit voorstel geen commentarenmatrix bijgevoegd.

Datum inwerkingtreding

Wij hebben geen bijzondere wensen ten aanzien van de inwerkingtreding van de nu voorgestelde wijzigingen.

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting op het voorstel. U kunt daartoe contact opnemen met de heer Johan Janssen van ons bureau (gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

L. Knegt
directeur

bijlagen:

1. Voorgestelde wijzigingen in de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas - RNB
2. Verslag GEN-vergadering

Bijlage 1 Codetekst met voorgestelde wijzigingen

Besluit 101929/50; in werking: 23-11-2006

Aansluit- en transportvoorwaarden Gas - RNB

(.....)

Besluit 101929/50; in werking: 23-11-2006
Voorstel BR-12-705; 01-10-2012

2.1.1.9

Leidingen ten behoeve van de aansluiting voldoen aan de volgende technische normen:

- a. NEN 1059: ~~2003~~2010 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12186 en NEN-EN 12279 – Gasvoorzieningssystemen – Gasdrukregelstations voor transport en distributie";
- b. NEN-EN 1594: ~~2000~~2009 "Gasvoorziening – Leidingssystemen voor maximale bedrijfsdruk groter dan 16 bar – Functionele eisen";
- c.
 - NEN 3650-1: ~~2003~~2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 1: Algemeen";
 - NEN 3650-2: ~~2003~~2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 2: Staal";
 - NEN 3650-3: ~~2004~~2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 3: Kunststoffen";
 - NEN 3650-4: ~~2004~~2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 4: Beton";
 - NEN 3650-5: ~~2004~~2012 "Eisen voor buisleidingssystemen – Deel 5: Gietijzer";
- d.
 - NEN 7244-1:2003 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 1207-1 – Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 1: Algemene functionele aanbevelingen";
 - NEN 7244-2:2004 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12007-2 – Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 2: Specifieke functionele aanbevelingen voor polyethyleen (MOP tot en met 10 bar)";
 - NEN 7244-3:2004 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12007-3 – Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 3: Specifieke functionele aanbevelingen voor staal";
 - NEN 7244-4:2004 "Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 4: Specifieke functionele eisen voor nodulair gietijzeren leidingen met een maximale bedrijfsdruk van 8 bar";
 - NEN 7244-5:2004 "Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 5: Specifieke functionele eisen voor slagvaste PVC-leidingen met een maximale bedrijfsdruk van 200 mbar";
 - NEN 7244-6:2005 "Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 6: Specifieke functionele eisen voor aansluitleidingen";
 - NEN 7244-7:2005 en NEN 7244-7/A1:2009 "Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 7: Specifieke functionele eisen voor sterkte- en dichtheidsbeproeving en voor het in bedrijf en buiten bedrijf stellen van gasdistributieleidingen";
 - NEN 7244-9:2008 "Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 9: Specifieke functionele eisen voor de afhandeling van gasmeldingen en periodiek gaslek zoeken";
 - NEN 7244-10:2010 "Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 10: Specifieke functionele eisen voor opstellingsruimten en meteropstellingen met een maximale inlaatdruk van 100 mbar en een maximale ontwerpcapaciteit van 650m³/h";

(.....)

Voorstel BR-12-705; 01-10-2012
Nieuw artikel, analoog aan NvE 2.2.2.2.

2.1.3.7

In woonhuizen met individuele meting wordt voor het onderbrengen van alle tot de aansluiting en meetinrichting behorende apparatuur een kast ter beschikking gesteld, die voldoet aan de eisen, gesteld in NEN 2768:2005 "Meterruimten en bijbehorende voorzieningen in een woonfunctie". In geval de meteropname van buitenaf kan geschieden of het overdrachtspunt van buitenaf bereikbaar is, kan de netbeheerder ten aanzien van deze kast nadere eisen stellen.

(.....)

Besluit 103070_3/1; in werking : 13-11-2010
Voorstel BR-12-705; 01-10-2012

2.1.3a.1

De beveiliging van de gasaansluiting voldoet aan:

- a. Paragraaf 4.7 van NEN 7244-6:2005 "Gasvoorzieningssystemen – Leidingen voor maximale druk tot en met 16 bar – Deel 6: Specifieke functionele eisen voor aansluitleidingen" voor wat betreft de afsluitbaarheid van de aansluiting,
- b. Paragraaf 8.3 van NEN 1059: ~~2003~~2010 "Nederlandse editie op basis van NEN-EN 12186 en NEN-EN 12279 – Gasvoorzieningssystemen – Gasdrukregelstations voor transport en distributie" voor zover van toepassing voor wat betreft de toepassing van een drukbeveiligingssysteem op de aansluiting.

Bijlage 2 Relevante delen uit de verslagen van de bijeenkomsten van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten, gehouden op 14 juni en 4 september 2012

GEN-vergadering 14 juni 2012:

Aanwezig Namens representatieve organisaties:
Cogen: ir. C. den Blanken msc;
Energie Nederland: G. Frans en mr. N.R. Geerts-Zandveld;
FME-CWM: S. de Bont;
VA: M. Sanders;
VEMW: ir. J.J.M. van de Worp;
VGGP: ir. M.C. Bouwer en ir. J. Brugging;
VGN: I Anemaet en ir. H. Halsema;
VMNed: M.J. Hagen en H.M. Jonkman.

Namens de gezamenlijke netbeheerders:
GTS: dr. W.T.A. Borghols (vanaf ca. 10.30 uur);
Liander: P. Beumers (vanaf circa 11.10 uur);
Netbeheer Nederland: ir. J. Janssen.

Voorzitter: drs. J.L.T. Blommaert;
Secretaris: mr. W.H. van Oorspronk.

Afwezig EFET, LTO-Glaskracht, NOGEPA, PAWEX, TenneT, VNCI, VNG, VNO-NCW, VOEG en ZLTO.

(.....)

8. Voorstel tot wijziging van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB in verband met update verwijzing naar normen.

Volgens VA gaat het niet om verwijzingen, maar om het van toepassing verklaren van normen. Dit kan niet ongetoetst gebeuren. Met name wil VA weten wat dit betekent voor bestaande installaties. De toepasselijkheid van de Richtlijn ATEX 137 wil VA niet ter discussie stellen, maar er zijn ook andere normen respectievelijk in andere normen kunnen ook eisen voorkomen (bijvoorbeeld van meer installatie-technische aard) die redelijkerwijs niet op bestaande situaties van toepassing kunnen en moeten worden verklaard. Volgens de gezamenlijke netbeheerders is het gebruikelijk dat installaties (blijven) voldoen aan de op het moment van realisatie geldende normen, tenzij de systeemintegriteit niet meer gewaarborgd is. Volgens de gezamenlijke netbeheerders is dit ook al afdoende in de codes geregeld.

VEMW onderschrijft het standpunt van VA dat de gevolgen van de voorgestelde wijzigingen geverifieerd moeten worden. VEMW kan het voorstel op dit moment niet inhoudelijk beoordelen. Het voorstel is té omvangrijk voor een tijdsbestek van 3 weken en vergt speciale experts die VEMW niet snel beschikbaar heeft.

VA wijst er aanvullend nog op dat op pagina 2 onder NEN 3650 zelfs verwezen wordt naar een versie die nog helemaal niet gepubliceerd is.

Bijlage 2 Relevante delen uit de verslagen van de bijeenkomsten van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten, gehouden op 14 juni en 4 september 2012

De gezamenlijke netbeheerders gaan ervan uit dat de inhoud van de normen door de betreffende normcommissies worden bepaald en dat een ieder bij de totstandkoming daarvan desgewenst input kan en moet leveren én nu alleen de wijze waarop naar normen wordt verwezen, aan de orde is. De voorzitter concludeert dat nu onvoldoende duidelijk is in hoeverre in de normen zelf een overgangsregeling voor bestaande situaties is opgenomen of dat de consequenties voor bestaande situaties apart geregeld moeten worden en zo ja of dit feitelijk al is gebeurd. De gezamenlijke netbeheerders worden verzocht dit uit te zoeken en in de volgende vergadering met een nieuw codevoorstel te komen dat hierover duidelijkheid biedt.

(.....)

GEN-vergadering 4 september 2012:

Aanwezig Namens representatieve organisaties:
Energie-Nederland: mr. N.R. Geerts-Zandveld;
LTO-Glaskracht: ir. R.P.A. van der Valk (v.a. ca. 10.30 uur);
PAWEX: mr. M.J. Scholten;
VA: M. Sanders;
VEMW: ir. J.J.M. van de Worp;
VGGP: ir. M.C. Bouwer en ir. J. Brugging;
VMNed: H. Jonkman en M.J. Hagen.

Namens de gezamenlijke netbeheerders:
GTS: dr. W.T.A. Borghols;
Netbeheer Nederland: ir. J. Janssen;
TenneT: ir. F.T.J. van Erp.

Voorzitter: drs. J.L.T. Blommaert;
Secretaris: mr. W.H. van Oorspronk.

Verhindert Cogen, EFET, FME-CWM, NOGEPA, VNCI, VGN, VNG, VNO-NCW,
VOEG en ZLTO

(.....)

7. Aangepast voorstel tot wijziging van de Aansluit- en transportvoorwaarden Gas-RNB in verband met update verwijzing naar normen.

Van de zijde van de gezamenlijke netbeheerders wordt dit voorstel toegelicht. Met name de bestaande overgangsbepalingen in de codes voorzien er over het algemeen al voldoende in dat in bestaande situaties niet aan nieuwe normen hoeft te worden voldaan.

VEMW vindt het lastig het onderhavige voorstel te beoordelen zonder de wijzigingen van de betreffende normen te kennen. VEMW wil graag weten hoe de netbeheerders hier mee omgaan.

Bijlage 2 Relevante delen uit de verslagen van de bijeenkomsten van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten, gehouden op 14 juni en 4 september 2012

Volgens de gezamenlijke netbeheerders houdt Netbeheer Nederland c.q. houden de netbeheerders goed in de gaten welke voor hen relevante normen er in Nederland en Europa worden opgesteld en nemen vertegenwoordigers van de netbeheerders actief deel aan de betreffende normcommissies. Dit kunnen afnemersorganisaties en hun leden desgewenst ook doen en de ervaring is dat zij of hun leden dit ook daadwerkelijk doen. Alleen door participatie in de betreffende normcommissie, kan invloed op de inhoud van een norm worden uitgeoefend. Hierbij wordt aangetekend dat steeds meer nationale normen tegenwoordig wel “gedicteerd” worden door Europese normen. De voorzitter concludeert dat er geen andere opmerkingen of vragen over het onderhavige voorstel zijn en alle representatieve organisaties ermee instemmen dat het voorstel bij de NMa wordt ingediend.

(.....)